

ІНТЕРКУЛЬТУРНЕ МІСТО ЯК ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРАЦІЇ БІЖЕНЦІВ

РАДІОНОВА Людмила Олексіївна

канд. філос. наук, доцент,

АВСР'ЯНОВА Ангелі Павлівна

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Число українських біженців, які прибули до Європи після початку повномасштабного вторгнення РФ, досягло 10 млн. осіб. Про це заявив комісар Європейського союзу з внутрішнього ринку Т'єррі Бретон в інтерв'ю французькій радіостанції Sud Radio. Бретон повідомив, що найактивніше біженців приймають Польща, Угорщина та Чехія. В Чехії, за словами Бретона, кількість мігрантів з України складає 440 тисяч осіб – це 4% від населення країни. При цьому єврокомісар підкреслив, що це питання, яке стосується всієї Європи: «Це проблема, яка торкається всіх нас, вона торкається нас на південному сході Європи, вона торкається нас на сході» [1]. Інтеграція біженців в сучасне європейське місто означає процес включення цих осіб у нове соціокультурне оточення та забезпечення їм можливостей для успішного життя в новому суспільстві. Основні аспекти інтеграції біженців включають:

Соціокультурна інтеграція: Допомога біженцям у засвоєнні культурних, мовних та соціальних аспектів нового суспільства. Це може включати навчання мови, ознайомлення з місцевою культурою та традиціями, а також надання підтримки у вирішенні питань, пов'язаних із їхнім соціальним становищем.

Освіта та навчання: Забезпечення доступу біженців до системи освіти та навчання, що допомагає їм отримати необхідні навички та кваліфікації для працевлаштування та активної участі в суспільстві.

Економічна інтеграція: Створення умов для працевлаштування біженців, враховуючи їхні вміння та навички. Це може включати програми професійної підготовки, підтримку при пошуку роботи та створення умов для самозайнятості.

Житлова інтеграція: Надання підтримки у забезпеченні житла для біженців, щоб вони могли знайти адекватне та безпечне місце проживання.

Медична допомога: Забезпечення доступу біженців до медичної допомоги та послуг для збереження їхнього фізичного та психічного здоров'я.

Інтеграція біженців - це важливий етап, спрямований на створення умов для їхньої повноцінної участі в новому суспільстві та на підтримку їхнього самостійного життя. Основою такої політики є міжкультурне місто.

В основі положення про міжкультурне місто лежить переосмислення і реформатування важливих, але дещо щоденних функцій міста з міжкультурної точки зору з тим, щоб забезпечити однакові послуги громадянам, незалежно від їхнього культурного походження. Інтеркультурне

місто – проект Ради Європи, спрямований на розвиток ідей та практичну реалізацію інтеграції переселенців, біженців, та національних меншин міста. У створеній Радою Європи Білій Книзі Інтеркультурного Діалогу термін інтеркультуралізм пов'язаний з концепцією міжкультурного діалогу. Інтеркультурність – це концепція, що додає нове бачення в управління суспільством, яке складається з культурно-роз'єданого населення. Це ідея надання всім рівних прав і можливостей, можливість обміну досвідом між країнами, інтеграція культурних особливостей існування полікультурних суспільств.

Метою проекту є взаємодопомога та об'єднання в єдину мережу міст, що зіткнулися з проблемами переселенців і внутрішньої роз'єданості. В основу концепції інтеркультурних міст покладено Інтеркультурну компетенцію. Ця мережа міст представлена громадянами міста, які активно навчаються, політиками, практиками, представниками академічної науки. Безліч міст Європи та всього світу зіткнулися з проблемою роз'єданості в суспільстві. Сьогодні люди спокійно перетинають кордони в пошуках кращої роботи та можливостей для самореалізації, переміщуються як між країнами, так і між містом та сільською місцевістю. Це призводить до формування мозаїки культур і численних національних представників із різними поглядами, віруваннями, цілями. Бачучи цей процес, міська влада намагається згуртувати громадянське суспільство, розуміючи, що воно складається як з корінних мешканців, так і з національних меншин, особливо актуальним питання згуртування суспільства є в регіонах, що стали гарячими точками через регіональні конфлікти та війни.

Згідно з останніми дослідженнями, культурні відмінності, пов'язані з переміщенням національних меншин, можуть призвести до серйозної соціальної напруги в зонах взаємодії культур, а якщо на них не звертатимуть належної уваги, то вони можуть призвести до жорстокості та потенційних конфліктів. Стала очевидною необхідність інвестувати кошти і сили у вивчення полікультурних міст, для яких характерна взаємодія національних меншин і корінного населення.

З іншого боку, місто, яке може отримувати зі свого внутрішнього розмаїття користь, надалі отримує перевагу від припливу мігрантів і національних меншин. Головною ідеєю проекту є те, що містам потрібно переглянути засади функціонування своїх інституцій, послуг, які вони надають, і свою політику щодо національних меншин, щоб усунути культурні перешкоди й поліпшити інтеграцію та внесок мігрантів і меншин у розвиток міст.

Будь-яке місто може стати членом інтеркультурної мережі, за умови, що в ньому мешкають групи мігрантів і національних меншин, та адміністрація має бажання мінімізувати загрози і максимізувати переваги свого культурного розмаїття, розвинути свою особливу інтеркультурну ідентичність. Для включення міста в мережу потрібен формальний розгляд питання включення в мережу мером міста, міською радою або іншими представниками муніципальної влади.

Крім представників муніципальної влади учасниками мережі інтеркультурних міст може стати активна громадська організація або професійна група громадян, студенти, представники академічних організацій і просто зацікавлені громадяни міста.

Інноваційна політика мережі інтеркультурних міст пропонує розмаїття навчальних, розвиваючих і обмінних можливостей для адміністрації міста, професійних соціологів та активістів міста. Головний процес навчання проводиться за допомогою критичного аналізу поточної практики управління культурним розмаїттям, побудовою свого бачення інтеркультурної ідентичності, та перетворенням цього бачення на всеохоплюючу стратегію. Інтеркультурна мережа допомагає містам впроваджувати потрібну інтеграційну політику, професіоналів і зацікавлених осіб, включно із засобами масової інформації в інклюзивний процес стратегічного розвитку міста, орієнтований на результат. Основний план навчання включає серію аналітичних доповідей, оглядові засідання про політику розвитку громади, навчальні та практичні семінари, обговорення та консультації, ознайомлювальні візити, розробку оцінювальних і політичних інструментів впровадження.

Таким чином, інтеркультуралізм дає змогу будувати довірливі відносини, заохочуючи взаємодію культурних груп у спільному середовищі проживання. Також це допомагає збільшити ефективність роботи громадських служб, зробивши їх більш гнучкими та культурно адаптивними.

Список використаних джерел:

1. Ким працюють українські біженці у Фінляндії. URL: <https://www.currenttime.tv/a/desyat-millionov-ukrainskih-bezhentsev/32599606.html>
2. Інтеркультурна стратегія м. Одеси на 2022-2024 роки. URL: https://omr.gov.ua/images/File/DODATKI_2022/MEJDUNAR_SOTR/strat_odessa.pdf
3. Інтеркультурні міста. URL : <https://rm.coe.int/-/16809ccd42>

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В РОЗВИТКУ МІСТ

РАДІОНОВА Людмила Олексіївна

канд. філос. наук, доцент,

БУТЕНКО Олена Андріївна

здобувач вищої освіти

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Багато в чому вигляд українського суспільства залежить від розуміння демографічних процесів, що відбуваються в Україні та за її межами, політичних рішень і змін у поведінці громадян. За словами Елли Лібанової,